

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Περίληψη

Ο δοκιμιογράφος πραγματεύεται την διαχρονική αξία της φιλίας, την άρρηκτη σχέση της με την αγάπη καθώς και την ιδιαίτερη θέση που κατέχει στις κοινωνικές αντιλήψεις. Κατά τον Αριστοτέλη η φιλία στηρίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό και αφορά μόνο σχέσεις έμψυχων. Από τον φιλόσοφο διακρίνονται τρία είδη φιλικών σχέσεων, ανάλογα με το σκοπό που εξυπηρετούν. Η χρησιμοθηρική μορφή της και η φιλία αποβλέποντας μόνο στην τέρψη κρίνονται υποδεέστερες της γνήσιας φιλίας που εξαίρει την ανθρώπινη υπόσταση και αποτελεί την βάση πάνω στην οποία οικοδομείται η αληθινή αγάπη. Τέλος από τον Παπανούτσο προβάλλεται η αναγκαιότητα ύπαρξης σταθερής φιλίας για την αντιμετώπιση των κλυδωνισμών της ζωής.

B1.

α. Λ	δ. Σ
β. Σ	ε. Λ
γ. Σ	

B.2.

α) Η τρίτη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων και μάλιστα με διαίρεση και αιτιολόγηση. Στην αρχή του κειμένου οι φιλικές σχέσεις (που αποτελούν τη διαιρετέα έννοια) διακρίνονται σε τρία είδη (τα μέρη της διαίρεσης) που είναι «διά το χρήσιμον», «δι' ηδονήν» και «διά το αγαθόν», με διαιρετική βάση το σκοπό που επιτελούν.

Ο δεύτερος τρόπος ανάπτυξης που είναι η αιτιολόγηση διακρίνεται στα σημεία «επειδή ο ένας...φιλοδοξίες μας κ.τ.λ)», «επειδή μας προξενεί...συμπαίκτης κ.τ.λ» και «επειδή, δηλαδή...συναναστροφής)», καθώς ο συγγραφέας αιτιολογεί τα λεγόμενά του.

β) **άλλωστε:** προσθήκη
δηλαδή: επεξήγηση, διευκρίνιση

όταν: όρο/ προϋπόθεση, χρονική σχέση

λοιπόν: συμπέρασμα

B3.

α) **εγκωμίασαν**: επαίνεσαν

β) **οικεία**: ξένα

ευχαρίστηση: τέρψη

επιδέξιος: αδέξιος

συναναστροφής: επικοινωνίας

ωφέλεια: ζημία

ακατάλυτη: ακλόνητη

αξία: απαξία

φθείρεται: καταστρέφεται

αυστηρό: επιεική

B4. α) «διά το χρήσιμον»: αυτούσια μεταφορά των λόγων του Αριστοτέλη

«αγαπά»: ειρωνικό σχόλιο

(υλικό ή ηθικό): επεξήγηση, διευκρίνιση

β) β' ενικό πρόσωπο: επιτυγχάνει τη συναισθηματική προσέγγιση του δέκτη, προσδίδει στο λόγο οικειότητα, αμεσότητα και ζωντάνια. Με αυτό τον τρόπο επικοινωνεί με τον αναγνώστη και πραγματώνεται η μέθεξή του στην έννοια της πραγματικής φιλίας, ώστε να βιώσει και να κατανοήσει το νόημα των λεγομένων του. Έτσι γίνεται δεκτικός ο αναγνώστης στο θέμα κι ο λόγος κερδίζει σε πειστικότητα.

α' πληθυντικό πρόσωπο: εκφράζει την καθολικότητα των απόψεών του, τη συλλογικότητα και προσδίδει ζωντάνια, αμεσότητα. Βοηθά στην εσωτερικευση της αξίας της φιλίας, καθώς μετά την ενεργοποίηση του β' ενικού ο αναγνώστης με αμείωτο το ενδιαφέρον συνειδητοποιεί την αξία της επικοινωνίας.

Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητοί συμμαθητές,

Χαιρετίζω την πρωτοβουλία του σχολείου μας για τη διοργάνωση της εκδήλωσης αυτής με θέμα τη διαμόρφωση των ανθρώπινων σχέσεων στη σύγχρονη εποχή και αξιοποιώ την ευκαιρία αυτή προκειμένου να εκφράσω κι εγώ τις ανησυχίες μου σχετικά με τη φυσιογνωμία της γνήσιας φιλίας, δεδομένου ότι συνιστά μια διαχρονική αρχή, η οποία διέπει τη συμπεριφορά των ανθρώπων μέσα στα κοινωνικά σύνολα και φανερώνει την ποιότητα της κοινωνικής ζωής. Βέβαια, η σύγχρονη πραγματικότητα επιβάλλει την συνάρθρωση της φιλίας ως αρετή και με την τεχνολογία καθώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν επιβάλλει έναν διαφορετικό τρόπο προσέγγισης των ανθρώπων. Ο νέος αυτός τρόπος έχει διφυή χαρακτήρα δεδομένου ότι μπορεί να προωθήσει την φιλία ως αρετή αλλά και να την καταβαρathρώσει ανάλογα με τις συνθήκες.

Χαρακτηριστικά γνήσιας φιλίας

- οι πραγματικοί φίλοι είναι πιστοί, εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον και δεν εκμεταλλεύονται ο ένας τον άλλον
- οι φίλοι είναι γενναιόδωροι μεταξύ τους και αλληλοβοηθούνται
- οι φίλοι νοιάζονται και σέβονται ο ένας τον άλλον
- εμπιστοσύνη,
- ανιδιοτέλεια
- ειλικρίνεια,
- αλληλοσεβασμός,
- αλληλοβοήθεια,
- αλληλοσυμπάρσταση,
- γενναιοδωρία.
- Αγάπη,
- Ενδιαφέρον,
- Πίστη
- Εκτίμηση,
- συνεργασία
- αφοσίωση
- Κατανόηση
- Αλληλεγγύη
- αμοιβαία συμπάθεια
- σταθερότητα
- Γνησιότητα
- Αυθεντικότητα
- Συμπάρσταση στις λύπες και στις δυστυχίες αλλά και στις ευτυχισμένες στιγμές και τις επιτυχίες
- άμιλλα και ευγενής συναγωνισμός
- Προσφέρει ασφάλεια και προστασία
- ανεκτικότητα

Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Είναι αξιοσημείωτο ότι ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης κρίνεται αντιφατικός.

Συγκεκριμένα:

- Φέρνει σε επαφή άτομα που διαβιούν σε διαφορετικές πόλεις - χώρες, με απόρροια τη σύναψη φιλικών σχέσεων μεταξύ τους και τη διασφάλιση της παγκόσμιας ειρήνης, συνεργασίας και αλληλεγγύης. Έτσι αντιμετωπίζεται ο εθνικισμός και τα ρατσιστικά πάθη και εδραιώνεται η αγάπη και η συναδέλφωση των λαών.
- Καλύπτει το συναισθηματικό κενό των ανθρώπων που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα ή το χρόνο να επικοινωνήσουν με προσφιλή πρόσωπα.
- Είναι ένα μέσο παγκοσμιοποίησης της επικοινωνίας και αναζήτησης ανθρώπων με εναλλακτικό τρόπο σκέψης, γεγονός που συμβάλλει στην

εξεύρεση εκείνων των φίλων που θα κατανοήσουν πλήρως ο ένας τις ανάγκες του άλλου και θα εδραιωθεί μια παντοτινή και γόνιμη φιλία.

- Οι διαδικτυακές συζητήσεις με ομάδες κοινών ενδιαφερόντων καλύπτουν τις αναζητήσεις των ανθρώπων και οδηγούν στη χρήση του διαλόγου και της διαλλακτικότητας ως μέσο απόκτησης της φιλίας.
- Βέβαια, φιλικές σχέσεις συνάπτονται και μεταξύ σχολείων που επικοινωνούν μεταξύ τους και έτσι έχουμε ανταλλαγή πολιτισμού και εκπαιδευτικών μεθόδων και τρόπων προσέγγισης των ανθρώπων.

Από την άλλη πλευρά:

- Δημιουργία εικονικών σχέσεων και φίλων που πολλές φορές αγνοούμε την ύπαρξη τους
- Οι νέοι έρχονται σε επαφή με το μακρινό, το φανταστικό και χάνουν το άμεσο, το οικείο, το κοντινό, το πραγματικό.
- Τα σύντομα και κωδικοποιημένα μηνύματα που ανταλλάσσονται στους χώρους κοινωνικής δικτύωσης δεν μπορούν να οδηγήσουν σε ουσιαστική επαφή τους ανθρώπους.
- Περιστολή των γνήσιων ανθρώπινων σχέσεων καθώς πολλά συναισθήματα δεν είναι δυνατό να αναπτυχθούν εξ αποστάσεως. Έτσι αποκόπτεται η βιωματική επαφή, γεγονός που μπορεί να αποδειχθεί καταστροφικό για την προσωπικότητά τους.
- Τα άτομα οδηγούνται σε ελκυστικές και εξωραϊσμένες εικόνες φιλίας και ευδαιμονίας που δεν ταυτίζονται με την πραγματικότητα και έτσι οδηγούνται σε συναισθηματική αλλοτρίωση.
- Κυριαρχία της υποκρισίας και του ψεύδους.
- Πολλές φορές δεν υπάρχει αυθορμητισμός, αμεσότητα και αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο και η απουσία της συναισθηματικής κάλυψης τους οδηγεί σε απογοήτευση, ανασφάλεια και άγχος.
- Η αποκαύνωση που προκαλεί και η αποκλειστική ενασχόληση με το διαδίκτυο κατά τον ελεύθερο χρόνο του ατόμου περιορίζει την κοινωνικότητα.

Θα ήθελα να ολοκληρώσω την ομιλία μου με την ελπίδα ότι η φιλία ως μια διαχρονική αρχή, θα επαναπροσδιοριστεί με το σωστό τρόπο σήμερα. Η συναρμογή της με την τεχνολογία είναι πλέον μια πραγματικότητα που πρέπει να μας απασχολήσει για να αναβαθμιστεί η ποιότητα της κοινωνικής ζωής. Επιβάλλεται, λοιπόν, οι άνθρωποι να προσεγγίζουν και να επικοινωνούν εσωτερικά, προσπαθώντας μέσα από τη φιλία να ηθικοποιηθούν, να βελτιωθούν, δηλαδή, ηθικά και πνευματικά, εμπλουτίζοντας τον εσωτερικό τους κόσμο με ηθικές αρχές, πνευματικές αρετές και ιδανικά. Η επίτευξη αυτού του στόχου θα επιτευχθεί μέσω της τεχνολογίας, αρκεί να την αξιοποιήσουμε με υπευθυνότητα ως εργαλείο γνήσιας προσέγγισης και αληθινής φιλίας.

Σας ευχαριστώ

Φιλολογική Ομάδα

Βλάσση Δήμητρα

Βλάσση Ιωάννα

Βόλλαρη Ξακουστή

Λούπη Βιβή

Παναγιωτοπούλου Όλγα

Παναγοπούλου Πένη

Πανοπούλου Ιωάννα

Παπαδόπουλος Σάκης

Τσουκαλά Αναστασία